

PSI-MAIL – TANGO MET PIETER

VAN: FLOOR VAN ALPHEN

AAN: REDACTIE@PSYNIP.NL

ONDERWERP: TANGO MET PIETER

Beste redactie,

Wat hebben Pieter Vroon en een tango van Astor Piazzolla met elkaar te maken? Vlak voor mijn vertrek naar Buenos Aires struinde ik de Amsterdamse psychologiebibliotheek af en vond een vergaan exemplaar van *Weg met de psychologie* uit 1976. Op de kaft de schreeuwerige spandoeken uit woeliger tijden. Ik sloeg een willekeurige pagina open en las 'psychologie [is] een hyperverantwoordelijk vak dat bovendien nooit af komt doordat zij haar object voortdurend verandert' en wist dat dit boek voer was voor een naar de wetenschapsfilosofie gedeserteerde psycholoog zoals ik. Bij de uitleenbalie bleek er iets vreemds aan de hand te zijn en *Weg met de psychologie* mocht de bibliotheek niet verlaten. Ik grapte met de bibliothecaresse dat Vroon de situatie vast lachwekkend zou hebben gevonden.

Toen mijn koffers gepakt waren, kreeg ik van haar een mailtje dat het boek toch voor me klaar lag, het bleek allang afgeschreven te zijn en stond onterecht op de plank. De psy-bieb ontdeed zich van het verfromfaaide boekje, dus het ging mee in de koffer vol met andere subversieve elementen voor mijn scriptie, die de psychologie filosofisch ter discussie stellen. Op naar het land waar de subversieve elementen ooit uit het vliegtuig werden gegooid, maar waar desondanks de revolutie nog springlevend is. Vooral de psychologiefaculteit is kennelijk de uitgelezen plek voor grote felgekleurde spandoeken, merkte ik al snel. Alleen Freud ontduikt er het protest, want de psychoanalyse is enorm populair en zelfs van dogmatische invloed op de Argentijnse psychologie.

Welnu, misschien is het de psychoanalyse, misschien een meer algemene zoektocht naar identiteit vanwege de immigratiecultuur, misschien verontwaardiging over sociaaleconomische teloorgang, maar in dit land is er een sterke hang naar het verleden. Dat ik mij hier samen met mijn Argentijnse collega's verdiep in de geschiedenis van de psychologie, is niet zo vreemd. Dat Piet Vroon hier nu bijval krijgt vanuit historische praktijkstudies, die in navolging van Michel Foucault aantonen dat de menswetenschappen inderdaad door en door sociaal-politiek geladen zijn en als zodanig de mens meer bepalen dan ontdekken, dat is enigszins frappant. In Amsterdam is hij immers afgeschreven. Men houdt zich daar ook niet zo bezig met historisch verklaren, dat is maar weinig wetenschappelijk. Wat maakt het uit dat er achter die vermeende wetenschappelijkheid meer schuilt; een verleden, met alle karakteristieke boevenstreken, persoonlijke belangen en politieke intrige? Men moet vooruit, *publish or perish*, niet nadenken over de ingeslagen wegen, alsof ze onvermijdelijk zijn.

Ach, Pieter en ik zijn veel beter af in Buenos Aires. Ik las zijn betoog over de zielkunde uit terwijl *Oblivion* van Piazzolla klonk. De bandonéon zuchtte, melancholiek en nostalgisch. Het was de muziek die me weg had gevoerd uit Amsterdam, naar Buenos Aires. Ik danste in gedachten tango. Dans van vergetelheid, in het land van vergane glorie en levende historie, als een klein eerbetoon aan Vroon.

Groetjes

Floor van Alphen

(Werkt aan de Universiteit van Buenos Aires aan een scriptie wetenschapsfilosofie)